NĂM THỨ MƯỜI. — SỐ THỨ 1619 MỖI SỐ: 0$02 NGÀY THỨ TƯ 9 AOÛT 1922

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	6$00	9$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	4.50
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	2.25
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	0.75

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur — *Directeur:* NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Adresse télégraphique:
TRUNG BẮC TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 085 de large.
4e page: *Une seule insertion* . . . 0$20 le c/m
Par contrat annuel Par centimètre et par insertion . . . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales . 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

DÉPÔT LÉGAL TONKIN N° 441

Có chuyên nghiệp mới thành công

CÁI VẤN-ĐỀ TU NGHIỆP RẤT LÀ CẦN

(*Tiếp theo*)

Trên nhờ Chính-phủ có lòng chỉ dẫn, dưới nhờ các nhà tư bản có chí gây dựng, ta nên kíp lập những ban học riêng chuyên về từng nghề một. Ta không dám tham bác nhiều nghề như các trường gọi là trường Bách-công hay Bách-nghệ, hiện có ở Hanoi và Hải-phòng, vì sợ nhiều quá ôm không chặt, ta chỉ đặt những lớp học nhỏ chuyên riêng hẳn từng nghề. Nào học vẽ, vẽ sơn khác, vẽ mực khác, nào học dệt, học thêu, học cắt, học may, học làm thợ mộc, thợ nề, thợ khóa, thợ sơn, thợ sắt, thợ đúc, thợ chạm, thợ khảm, thợ thiếc, thợ vàng bạc, cho đến cả học nấu mứt, làm bánh, nấu ăn, cạo đầu, đàn, hát, vân vân, mỗi một cái học ấy thành được một nghề, đều có ích không nhiều thì ít cho xã hội. Những ban học ấy mở ra tức là những chốn tiêu-thụ rất chính đáng cho cái bằng Sơ-học bây giờ mỗi ngày một tăng mãi lên, mà lại chính là các đền ban bố ra bao nhiêu tay làm nên việc, giúp nên công ngay cho cả nước, dù chẳng tài cán gì cho lắm, nhưng đã được hưởng một cái giáo-dục riêng về nghề gì, tất làm nghề ấy cũng không đến nỗi cẩu thả, hú-họa như ngày nay.

Xưởng thợ con sửa soạn con đường lên nhà máy to; tiểu công nghệ dần dần xu hướng về đại công nghệ. Sau này, số thợ dùng đã đủ, tay thợ làm đã khéo, ta sẽ có cơ chẳng những luyện các bác phó nhỏ, mà lại kén chọn để luyện các bác phó cả, các bác cai thợ, đứng làm chủ cho cả một bọn thợ được. Sau nữa, khi mỗi nghề dạy đã thành qui-củ, đã đủ pháp-luật, trở nên một học-vấn, bấy giờ lo chi mà ta không đặt được những trường cao-đẳng về kỹ-thuật để luyện lấy những tay bác-vật thật đích đáng cho nước nhà.

Những ban học hay trường học về nghề nghiệp, hoặc tư lập, hoặc công lập, chỉ vụ có một điều thực hành đến nơi ngay. Thí dụ như mở một trường Thương-học tất phải dạy mua, dạy bán, dạy tính toán, sổ sách, đơn từ, giấy má, cho đến cả cách hợp cổ phần, cách gửi hàng hóa, . . . tổ chức trong nhà học đã như một nơi thị trường thực có vậy. Những trường dạy làm thợ cũng thế, dạy hẳn vào nghề ngay và nên tìm cách khuyến-khích hay trừng-trị cho có hiệu. Như ai chế ra một đồ vật gì, tất phải ghi tên mình rõ ràng vào đấy, đồ vật nếu làm tốt có giấy khen. Nhưng nếu làm xấu, bạn đầu còn nói qua, bạn thứ nhì mắng trước mặt cả bao nhiêu bè bạn, tệ quá, đến bạn thứ ba, thì đóng biển viết tên mà bêu cái đồ vật làm xấu cho thiên hạ ai nấy đều sỉ nhục. Cái cách khuyến trừng này không phải dùng riêng trong trường học, mà chính dùng trong các *phường*, các hội chuyên về các nghề chế-tạo vậy. Nói đến phường, hội, ta lại nhớ đến những phường, hội của ta thực nhiều nơi tổ chức rất có qui củ. Trên có Thánh-sư phải thờ, thờ phụng có ngày hội họp tế lễ, trong phường có người đứng làm trùm, làm quản, có đặt ra điều ai nấy phải tuân theo, ai làm cho nghề phát đạt có cách khen thưởng, ai làm vụng quá để mang tiếng phạm đến nghề, phải khiển trách hay có khi trục xuất, v. v. thực là xếp đặt đâu vào đó, nghề nghiệp có phần bền chặt và hưng thịnh được. Ta cứ xem qua những làng hiện nay còn chuyên làm một nghề gì như làng Vòng làm cốm, làng Hới, làng Lủ làm quạt, làng Bưởi làm giấy, làng Bát-tràng nung gạch, nung bát, làng Đồng xuân làm đồ vàng bạc, v. v. được danh tiếng làm sao thì đủ rõ. Trong làng, ông Thành-hoàng chính là ông Tổ-sư lập ra nghề, cha truyền con nối, đàn anh truyền con em, con em học tập đàn anh, thành thử cái nghề giữ được lâu dài mãi mà có khi không suy đồi.

Đời trước, ta gọi hủ bại sao ta còn kiếm được nghề, sinh được nghề, lập thành nghề như thế, mà đời nay lên bực duy tân sao ta lại chịu bình như bó tay đợi người làm sẵn cho mà hưởng, chớ chính ta không chế ra được những đồ vật thường dùng hàng ngày. Rút lại có phải chỉ bởi một cái khuyết điểm không chịu luyện nghề, tu nghiệp không? Nên cái vấn-đề tu nghiệp rất là cần. Trong nước muốn lo toan sự chấn hưng của tỷ tài; tất phải trù liệu sự chuyên môn tu nghiệp trước. Một nhà chính-trị nước Pháp rất có công đời xưa đã nói: «. . . Cái học văn-chương không phải thiên hạ ai cũng học được. Nếu ai cũng buôn bán văn chương thì dễ không còn ai buôn bán hàng hóa, không còn ai giồng giọt cày cấy, mà trong một nước lại chính có cày cấy mới có miếng ăn, chính có buôn bán mới được giàu thịnh. Nên muốn cho nước khá, cần phải có nhiều *thầy làm máy* hơn là *thầy văn chương*. . . » (Richelieu). Người nước Anh, nước Ý, nước Mỹ cũng hiểu thấu các lẽ ấy, nên đã mở-mang ra biết bao nhiêu trường học dạy nghề nghiệp, kỹ thuật. Người nước Đức, nước Thụy-điển lại còn coi cái học nghề như một bực [illegible] với cái học-chữ; giáo-dục sơ-đẳng cưỡng bách cho cả mọi hạng người, giao dục nghề nghiệp cưỡng bách cho cả các thứ thợ, nên họ luyện tập được bao nhiêu toán người làm thợ, làm công rất khéo, rất giỏi, giúp cho công nghệ, và thương nghiệp của nước được mở mang không biết ngần nào mà kể.

Nước ta bây giờ đang lúc cần phải chấn hưng nghệ-nghiệp, há ta lại cứ khoanh tay ngồi đó mà không kíp liệu cái vấn đề tu nghiệp cho chóng đến ngày thành công ru!

N. Ô. N.

Hoàng-thượng tại Đại-pháp

Từ khi Hoàng-thượng ta ngự-giá sang Đại-pháp, không mấy ngày là không có điện-tín nói về việc ấy, bản quán đã dịch đăng trên báo cả rồi. Nhân nay mới tiếp được mấy bức ảnh ở bên Pháp gửi sang, xin tổng thuật lại một bài để tiện đối chiếu với mấy bức ảnh ấy, cho quốc-dân được biết cái tưởng-tình du-lịch của một đấng chí tôn và cái thịnh-tình nghênh tiếp của nước Đại pháp đối với quốc-vương ta vậy.

Đây là lúc Hoàng thượng ở dưới tàu *Porthos* ngự lên, vì chỗ này hơi khó đi, nên quan Albert Sarraut đứng trên bờ, đỡ tay đức Hoàng-thượng bước lên. Các việc tình-cờ nhỏ [illegible] là một cái tiêu biểu rõ rệt về cuộc Pháp Việt đề huề ngày nay, nước Đại Pháp dìu dắt nước Nam Việt trên con đường tiến bộ văn minh vậy

Các bạn đọc báo cũng nhớ rằng Hoàng-thượng tới Marseille ngày 21 Juin. Đúng 15 giờ thì tàu *Porthos* kéo cờ Đại Việt tới hải-cảng Marseille. Có quan Thượng thư Albert Sarraut, quan thống-sứ Garnier, quan Toàn-sứ Guesde, quan chánh văn-phòng [illegible]zet, các ông nghị viên Outrey, Proust, quan quân trưởng Talbon, quan xã-trưởng Flaissières đứng đón Hoàng-thượng trên bến.

Tàu đến bến, Hoàng thượng ngự lên trên từng cầu thứ hai. Ngài dơ tay chào nước Đại-pháp theo lối nhà binh. Sau ngài trông thấy quan Thượng-thư Sarraut, bèn nghiêng mình thi lễ.

Tàu buông neo, bắc cầu thì quan Thượng thư và các quan-chức xuống đón Hoàng-thượng ở dưới tàu. Hoàng thượng tiếp các quan tại phòng khách lớn.

Khi Hoàng-thượng ở dưới tàu lên, hai bên đường có lính tập đứng giàn hầu, trông rất uy-nghi long-trọng. Hoàng-thượng lên xe ngự đến dinh quan quận-trưởng, dân sự đều hoan hô tỏ tình thân ái. Về đến dinh quan quận trưởng lại có đặt lễ tiếp các quan khách.

Hoàng thượng lưu lại ở Marseille đến ngày 24 Juin thì ngài ngự xe hỏa lên kinh đô Ba-lê.

Ngày 24 Juin ngài tới kinh đô Ba lê, nhà ga Bois de Boulogne trần-thiết một cách huy-hoàng tráng-lệ: mặt tường ga cờ ba sắc la-liệt phủ che, phòng khách đợi liệt bầy các thứ cây bên châu Á. Suốt dọc sân ga có giải những tấm nhung màu đỏ, đạo nhạc-binh đứng đợi để chào mừng. Lúc 10 giờ đã đủ các hàng văn võ quan thân vận lễ phục để nghênh-tiếp ngài. Có quan Nguyên-soái Lasson đại-biểu đức Giám-quốc Millerand, quan Thượng-thư Sarraut cùng các quan Touzet, Bonamy, Lefol trong Thuộc địa bộ, quan Toàn-quyền Đông-pháp Maurice Long; quan quận-trưởng hạt Seine Autrand; quan Cảnh-sát trưởng Leullier; quan chánh hội-đồng thành-phố César Caire; ông nghị-viên Nam-kỳ Outrey; quan Nguyên-soái Thống-đốc binh-vụ thành Ba-lê Berdoulat và các hàng thượng quan trong Thuộc-địa bộ.

Gần mười giờ, xe đến đạo nhạc-binh cử nhạc. Hoàng-thượng trên xe bước xuống, ngài vận chiếc áo gấm vàng, ngực đeo An nam Long-bội-tinh, đi đôi hia da vàng vắt quai đến, đội nón chóp bọc nhung trên có giát rồng vàng. Đông-cung Vĩnh-thụy vận áo lụt thêu hoa, đội khăn, đi phía sau Hoàng-thượng. Quan Khâm sứ Pasquier, quan Lại bộ kiêm Hộ bộ Thượng thư Nguyễn-hữu-Bài và các quan Hộ-giá theo sau.

Trong khi đạo nhạc-binh cử khúc quốc-ca Marseillaise thì quan Thuộc-địa bộ Thượng-thư Sarraut có giới-thiệu cùng Hoàng-thượng các hàng quan thân đứng xung quanh đó. Các quan thị-lễ đoạn, Hoàng-thượng cùng đức Đông-cung Vĩnh-thụy lên xe song-mã trở về Thuộc địa bộ.

Trước cửa ga dân gian tụ hội thấy đều hoan-hô Hoàng thượng một cách rất vui vẻ. Ngài đứng trên xe song-mã giơ tay đáp lễ dân Ba lê theo lối nhà binh; đoạn rồi xe chạy đi qua tường Bois de Boulogne, xuống đường đến Elysée, qua cầu Nicolas II, đường Galliéni, đường Tourville, đường Villars rồi thẳng về Thuộc-địa bộ là nơi ngài trú tất trong những ngày ngự giá tại Ba-lê.

Ngài thăm qua các phòng tại đó trong một lát, rồi cùng quan Sarraut và Hoàng-thái-tử Vĩnh-thụy đi ô-tô tới điện Elysée.

Ngoài sân điện Elysée đội bộ binh 103 [illegible] sắp hàng hai bên. Lính kèn thổi Aux champs rồi lính phường nhạc thổi khúc Marseillaise. Quan Fouquières coi việc tướng lễ cùng hai quan [illegible] tiếp Hoàng thượng.

Đức Giám-quân tiếp Hoàng thượng và Đông cung trong phòng Hội-nghị.

Chừng 20 phút sau, Hoàng-thượng từ-giã đức Giám-quốc, rồi cùng quan Nguyên-soái Lasson lên xe song-mã qua đường Marigny, đường Champs Elysées đến Khải-hoàn-môn. Quan Sarraut đã đứng đón Ngài ở đó. [illegible] đi trong ít lâu thì tới phần-mộ người tử-sĩ vô-danh. Hoàng-thượng đặt một cái biển bạc hình chữ nhật trên có mấy chữ vàng bằng quốc-văn, đại ý: Vong hồn người nghĩa sĩ được vẻ vang muôn đời. Đoạn, một viên quan đặt lên tấm bạc ấy một bó hoa có buộc giải vàng, riêng ải có câu rằng: Đức Đại-Nam Khải-định Hoàng-đế ban cho người tử-sĩ vô-danh. Đoạn ngài lên xe ngự về nơi nào ngài đi qua cũng vang lừng những tiếng hoan-hô của dân Ba-lê tỏ lòng kính ái bậc quốc-vương Việt-Nam. Tại Thuộc địa bộ hôm ấy có treo một lá quốc-kỳ màu vàng thêu rồng đỏ. Cờ bay trước gió, sắc tam tài lẫn với sắc vàng, ngụ ý như liền rõ biểu hiệu cái cảm-tình thân-ái của hai nước Pháp-Việt.

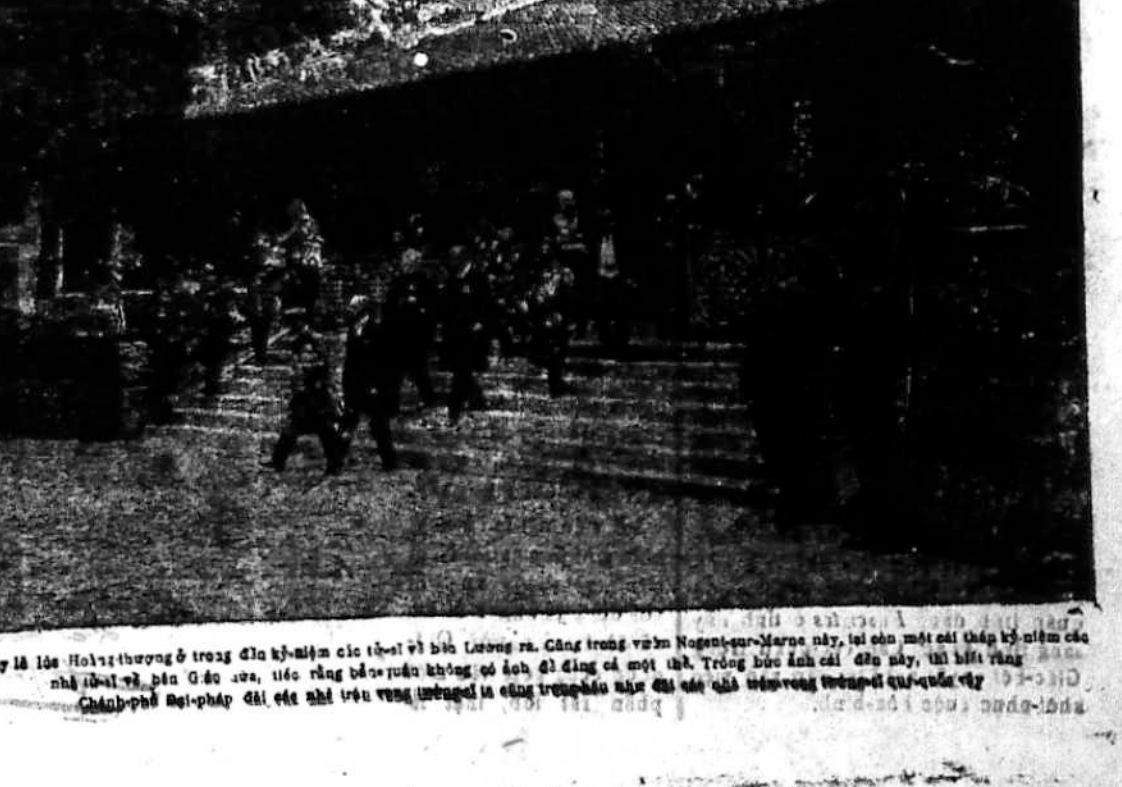

Đây là lúc Hoàng-thượng ngự đến viếng phần mộ người tử-sĩ vô danh ở dưới Khải-hoàn môn Etoile. Hoàng-thượng dự [illegible] thi lễ theo lối nhà binh Âu tây. Hoàng-thượng tới kinh thành Paris, trước tiên là ngài đến yết [illegible] phần-mộ người tử-sĩ vô-danh, rồi ngài mới ngự đến thăm các nơi khác

Đến buổi trưa, đức Giám-quốc Millerand tới Thuộc-địa-bộ để đáp lễ Hoàng-thượng. Đức Giám-quốc có [illegible] thăm các phòng Thuộc-địa-bộ là nơi đức Khải-định trú tất, rồi tỏ lời cảm [illegible] Việt-Nam đã vì Đại-pháp mà tổn bao binh sĩ về cuộc đại-chiến vừa qua. Hoàng-thượng đáp lại đại ý nói: Nước Việt-Nam sở-dĩ ngày nay được thịnh đạt an hòa cũng nhờ tại công-phu thượng quốc bấy nay bảo hộ. Ngài được tỏ sự ghi ân trước mặt bậc quốc trưởng một cường quốc thì ngài rất vui lòng.

Đúng 5 giờ, Hoàng-thượng tới Thị-sảnh Ba-lê. Lính kèn thổi Aux armes và phường nhạc cử bài quốc-ca Marseillaise đón Hoàng thượng, quan chánh hội-đồng thành phố César Caire và quan quận-trưởng hạt Seine Autrand nghênh tiếp ngài tại phòng Saint Jean trong Thị sảnh.

Quan Caire thay mặt cả dân thành phố Ba-lê chúc mừng Hoàng-thượng, quan quận-trưởng Autrand cũng thay mặt hạt Seine đọc một bài chúc-từ. Hoàng-thượng có nói mấy

Đây là lúc Hoàng thượng ở trong đền kỷ-niệm các tử-sĩ về bên Lương ra. Cũng trong vườn Nogent-sur-Marne này, lại còn một cái tháp kỷ niệm các nhà tử-sĩ về bên Giáo nữa, tiếc rằng bản-quán không có ảnh để đăng cả một thể. Trong bức ảnh cái đền này, thì biết rằng Chánh-phủ Đại-pháp đãi các nhà [illegible]

Bộ Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường.
Từ rofilms của Cornell

lời đáp lại. Sau, quan César Caire thay mặt thành-phố Ba-lê kính tặng Hoàng-thượng chiếc bội-tinh vàng, còn Hoàng-thượng cũng các quan năng cốc rượu chúc mừng lẫn nhau.

Đoạn Hoàng-thượng cùng Đông-cung Vĩnh-thụy trở về Thuộc-địa-bộ. Hồi 10 giờ sáng hôm 26 Juin, Hoàng-thượng mới tới vườn Thuộc-địa Nogent-sur-Marne để viếng các bàng tướng-sĩ Thuộc-địa tử trận hồi Âu-chiến vừa rồi.

M. Gourdon, Hội-trưởng « Đông-pháp Kỷ-niệm-hội » (Souvenir Indochinois) có đọc một bài diễn-văn rất lâm-thống cảm-động, để tán-dương truy-niệm cái công nghiệp của các hàng tướng-sĩ Việt-nam đã vâng mệnh Hoàng-đế Đại-Nam mà sang Đại-pháp tòng-chinh, bi-sinh tinh-mệnh để bảo thủ cho Pháp-quốc.

Hoàng-thượng ân-cần cảm tạ M. Gourdon, rồi ngài từ trên bệ bước xuống, tới tháp Kỷ-niệm các tử-sĩ Đại-pháp về ngạch Thuộc địa đặt một cành hoa quấn băng sắc vàng và tam tài ở dưới chân tháp.

Đoạn, Hoàng-thượng ngự tới đền thờ các hàng tướng-sĩ Việt-Nam tử trận về bên lương. Ngài hành lễ theo nghi lễ An-nam: Ngài có thắp mấy nén hương và ban lễ vật đặt trước ban thờ. Sau ngài lại có đặt một bó hoa ở tháp kỷ niệm các tử sĩ Việt-nam về bỉ giáo.

Hồi 11 giờ, Ngự giá ra về; công-chúng hoan-hô rất nhiệt.

Chiều hôm 26 Juin, đức Giám-quốc Millerand và quí phu-nhân có dạ đãi

Trong những vị dự tiệc buổi ấy có: Các quan chức trong tòa Nội-các; các quan Thống-chế Joffre, Fayolle và Franchet d'Esperey; các quan Nguyên-soái Dubail và Bridoulat; ông Hội-trưởng Hội-đồng thành phố Paris; quan Toàn-quyền Đông-pháp Maurice Long.

Khi đến tiệc sâm banh (champagne), đức Giám-quốc có đọc một bài diễn-văn. Hoàng-thượng có đáp lại, tỏ lòng thân-ái lại nước với nhau rất là đậm đà.

Trong khi Hoàng-thượng lưu tại Đại-pháp, ngài có ngự du xem các lâu đài cổ trên sông Loire, các nơi chiến-trường về cuộc Âu-chiến mới rồi đây.

Cứ như điện-tin bản quán đã đăng trong mấy số trước, thì ngày 6 Août Hoàng-thượng đã ngự đi Lyon. Trong việc-bảo hôm nay lại có nói rằng trong khi ở Lyon ngài đã ngự đi coi viện bảy các đồ tơ lụa, và ngài có hứa cho viện ấy một cái cầm-bao cũ. Sáng ngày hôm thứ bảy ngài đã ngự đến Marseille coi cuộc đấu xảo Thuộc-địa, và đến ngày 11 này thì ngài sẽ ngự xuống tàu hồi-kinh.

Nói tóm lại, trong cuộc ngự giá Âu-du này, Chánh-phủ Đại-pháp thật đã rộng-rãi tiếp-đãi Hoàng-thượng ta một cách trọng hậu xứng đáng với một vị đế-vương của một xứ thuộc-địa rất quan trọng trong các thuộc địa của Đại-pháp ấy thật đáng bính phục thay là quốc-dân Đại-pháp, và đáng về-vang thay cho quốc-dân Việt-Nam ta vậy.

ÂU CHÂU ĐIỆN TÍN

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 8 Août 1922

Việc ở Constantinople

Quân lính Pháp Anh tự tập ở đường Tchataldja, và các nhà quyền-binh đã hạ lệnh cấm dân sự không được đi-lại, mà bắn đem dân sự ở miền ấy cũng trốn đi.

Chánh-phủ nước Ý quyết nghĩ cử chiếc thiết-giáp-hạm *Giulio Cesare* và một nghìn quân lính.

Đại pháp với Hoa-kỳ

Nhân dịp lễ khánh-thành sở Vô-tuyến-điện Sainte Assise, và ngày khai điện đường Vô-tuyến trực tiếp Đại-pháp với Hoa-kỳ, quan Giám-quốc Đại-pháp có gởi cho quan Thống-lĩnh Harding một bức thư rất thân-ái.

Sự tổn-hại bởi-quân Đại-pháp trong buổi chiến-tranh

Trong buổi chiến-tranh mới rồi, số thủy-binh Đại-pháp bị tổn hại ở trên bộ là 2.489 người, bị tổn lại ở dưới bể là 8.888 người.

Việc nước Ý

Tên Nội-các nước Ý đã bàn về các phương-sách nên thi-hành để bình-phục cuộc trật tự, và ngăn ngừa quân lính đảng *Fascistes* ở tỉnh này sang tỉnh khác. Các các-quan trong Giáo-hội quyết nghĩ tới việc-trợ vào việc khôi-phục cuộc hòa-bình.

Việc nước Hy-lạp

Đạo quân Hy-lạp ở Thrace đã lui ba kilomètres, để đặt một miền trung lập.

Hội Vạn quốc

Trong khi hội-nghị mới rồi ở Genève hội-đồng coi về cuộc đồng tâm hiệp lực của 1 ệt-quốc về đường trị-thức để bàn về các cách khuyến-khích cuộc giao-tế của các Cao-đẳng học đường của liệt-quốc. Hội đồng xét rằng cần phải bảo-hộ cái quyền tự-hữu về đường trí-thức và đường khoa học. Hội-đồng xét rằng việc các nhà báo-sĩ đồng lao cộng tác với nhau để công-bố những điều sáng kiến về hóa-học dùng về đường chiến-tranh, là một việc không sao thực-hành được.

Cuộc thi khinh khí cầu

Ngày hôm chủ-nhật 19 khi cầu đã dự cuộc thi về giải Gordon-Bonnett.

Cuộc hội-nghị của Đông-minh

Sáng hôm thứ hai, quan Poincaré đã hội-nghị với M. Theunis. Đoạn các đại biểu của Pháp, Anh, Ý, Bỉ, Nhật đã hội nghị lần đầu ở Downing Street, hồi 10 giờ. Trong khi hội-nghị ấy, quan Poincaré đã trần-thuyết mọi lẽ mãi đến buổi chiều mới xong.

Thị giá quốc trái : 3% 1945. — 4/1918 62 20. — 4%. 1915-1916 76 80 — 5%. 1920 90 18. — 6/. 1920 91 25.

Việc hỏa-tai ở chợ Đuổi

Chiều hôm qua, hồi 5 giờ rưỡi, hội-đồng phòng-vệ-sự-cứu-hỏa-thường-trực đã họp-nghị lần thứ ba ở tòa Đốc-lý Quan Đốc-lý Mauroux chủ-tọa. Có quan tư Revenony, hội-viên thành-phố, ông Bạch-đình-Á chủ bút báo Tự-nghiệp, ông Đỗ-Thận, chủ nhiệm báo Khai hóa, ông Ngô-văn-Luận, bản quán quản-lý, đến dự hội-đồng.

Việc phân-phát tiền trợ-cấp thì hội-đồng vẫn định theo như thể-lệ mà bản-báo đã nói trong mấy kỳ báo trước. Nghĩa là sự tổn hại về nhà cửa thì cháy thì mỗi lớp nhà sẽ được trợ cấp 15 p., còn sự tổn hại về đồ-đạc thì mất thì sẽ cứ chiếu tỉnh số người mà quân cấp.

Số tiền của các nhà từ thiện gởi đến hiện nay được như sau này :

Các viên-chức sự tại tòa	
Đốc-lý Hanoi	41 p. 60
Mme Caillol	10 00
M. Hermanngthb. . . .	10 00
Các nhà bổ chức cuộc hát ở tiệc-rạp. . . .	140 40
Tiền gởi đến nhà báo Thực-nghiệp. . . .	48 50
Tiền gởi đến nhà báo Khai-hóa.	1030 05
Tiền gởi đến nhà báo Trung-Bắc	1111 87
Cộng. . . .	2392 p. 42

Trong số công này không có số tiền của nhà báo *Avenir du Tonkin* nhận được là 560 p. Nguyên số tiền ấy, hôm chủ-nhật vừa rồi, nhà báo *Avenir du Tonkin* đã tự đem phân phát lẫn cho mười hai gia-quyến bị nạn. Vậy trong việc phá-phát số tiền trợ-cấp nay mai quan Đốc-lý sẽ trừ mười hai nhà ấy ra, không phát số tiền của trợ nữa, hay là chỉ phát cho ít thôi.

Nay tòa Đốc-lý đã thôi không nhận các số tiền quyên gởi đến nữa, vậy bản quán lại xin cô lời cảm tạ các nhà từ thiện đã gởi tiền đến cho bản quán, từ các nhà giàu cho một vài báo chí các nhà giúp cho bài ba chục, bản quán cũng xin có lời nhiệt thành cảm tạ lại một lần nữa.

Cô-gấu la có câu : *Chẳng nhà hàng phố bằng chân như vại*, ấy thế mà ngày nay một xóm chợ Đuổi ở thành-phố Hanoi bị nạn hỏa tai mà khắp cả Bắc-kỳ Trung-kỳ người gần kẻ xa đâu đâu cũng thấy có người gởi tiền đến giúp, người ít người nhiều góp thành quả phúc. Thực là một cái tang chung biến nhiều rằng tâm tình người mình nay đã khác xưa, thấy đồng bào trong con thân lửa đã biết thương cứu thương trợ chứ không lạnh-lùng mà bằng chân như vại cho đành.

Từ khi cái sóng Âu tràn sang bể Nam này, cái nghĩa đồng bào đồng chủng đã thấy đem thắm hơn xưa nhiều, thực là một điều đáng mừng vậy.

Về việc ngài là cứ này, không những người Nam mình vì nghĩa-vụ đối với đồng chủng mà làm đã đành, cả người Qui-quốc cũng góp vào một phần rất lớn, thật là

MAIRIE de HANOI

Reçu de M. Nguyễn văn Vinh la somme de mille cent vingt-deux piastres quatre vingt neuf cents montant total des souscriptions ouvertes en faveur des sinistrés de la Rue Tien Tsin

Hanoi le 8 Août 1922

Các phái-viên Việt-Nam tại Pháp

(Tiếp theo)

Khi ở làng Origny-en-Thiérache ra về, gần tối thì tới Soissons. Các phái-viên đi thăm qua thành-phố cho biết cuộc chiến-tranh vừa rồi làm thiệt hại thế nào. Nhiều nơi trông thật là thảm thương.

Sáng sớm hôm 14 hồi 5 giờ thì đi sang thành Reims. Bảy giờ tới nơi thì đi thăm thành-phố và nhà thờ cũng Phác-đái Pompelle. Cảnh-tượng nào nùng kể sao cho xiết nỗi thảm-thương tân hại trong khi trận chiến. Cơm trưa xong thì đi ô-tô vòng quanh thành Reims Craonne để thăm Côte 108 cùng là Chemin des Dames là mấy nơi trận-địa gớm ghê mà ta đã bằng nghe nói biết bao nhiêu lần trong khi tranh-chiến.

Buổi chiều thì đi xe lửa tới Verdun. Tại ga-ga, quan quận-trưởng có ủy một viên đại-biểu ra đón các phái-viên và đi dẫn đường.

Sáng hôm 15 đi thăm Verdun cùng với quan chánh văn-phòng của quan quận trưởng hạt Meuse. Có một quan thiếu-tá dẫn các ông đi xem trong các hầm bố và cắt nghĩa rõ ràng. Bỉ chiều lại đi thăm các pháo đài. Các ông có thấy một vòng hoa vẽng người đỏ ở bang tử trận tại đó mà đề là : « Les notables Annamites à leurs glorieux compatriotes indochinois » và đặt ở trên mỗ 28 người vậy.

Đến Dusseuont các ông có cùng 50 francs vào cuộc kỷ-niệm các nhà chiến sĩ bảo tồn cho thành Verdun. Xem các pháo-đài Vaux Thiémont thấy toàn những sự tân hại vô kể. Các ông đi xem đọc chiến trường được chừng 20 kilomètres. Trong một miền này số người tử trận đến 40 vạn.

Buổi chiều, hồi 5 giờ lại đi xe hỏa về Paris. 11 giờ đêm tới nơi.

Ngày 16 đi thăm nhà ngân-hàng Đông-pháp 11 giờ sáng ăn cơm của hội Công-thương mới và có quan Thượng-thư Sarraut đến chiêu-tọa. Có đến hơn 100 nhà trong công-thương giới Đông-pháp đến dự tiệc. Đến tiệc champagne M. Larue là hội-trưởng hội Công-thương nâng cốc rượu mời mấy lời chúc mừng người Việt-Nam cùng là cái chính sách thân-ái của quan Sarraut khi ấn cho thượng-lưu hai nước mới ngày mới thêm thân ái. M. Lương-khắc-Ninh lại đứng lên đáp lại mấy lời trân trọng.

Hai ông nghị-viên có mặt tại đấy là M. d'Iscart và d'Etcheparre cũng nói mấy câu. Sau cùng quan Thượng-thư Sarraut ứng khẩu nói mới bài dài về cái tình thân ái của hai nước Pháp Việt, vẫn-chương với cách diệu rất là hùng hồn.

Buổi chiều hôm ấy, khi ba giờ, các phái-viên Việt Nam có được đến xem nghị-viện họp. Từ 4 giờ đến 6 giờ thì đi thăm ba nhà báo *Le Journal*, *Le Matin*, *La Liberté*.

Ngày 17, hồi 4 giờ đi thăm đền Kỷ-niệm các trận vong-tướng sĩ của Đông-pháp tại Nogent-sur-Marne cùng đi với quan Thượng-thư Sarraut và quan nghị-viện Outrey.

Chiều ngày 18 hồi 16 giờ rưỡi, đến thăm sở Kinh-lý Đông-pháp, có quan Thượng thư Sarraut tiếp. Các ông nghị-viện, các nhà báo quán và các nhà đại công thương ở thuộc-địa đến đều dự cuộc tiếp kiến ấy. Buổi ấy có mở cuộc chớp bóng về những phiên ảnh ở Đông pháp.

---

một việc đáng cảm-phục vô cùng. Trong số quyên của các bác-quán đăng lại thấy có cả tên người Trung-hoa và người Ấn-độ nữa, thực là quí hóa, vậy bản-quán cũng xin có lời cảm ơn riêng cả các ngài.

Sau đây xin ân hành bản biên-lai của quan Đốc-lý đã biên nhận cho bản-quán số tiền một nghìn một trăm mười một đồng tám bảo bảy xu (1111 p. 87) của các nhà từ-thiện nhờ bản quán chuyển đệ lên ngài.

M. Trương-minh Giảng có đứng bà Peret và bà Sarraut mấy bó hoa, rồi đọc một bài chúc. Quan Thượng-thư Sarraut cũng nói mấy lời, rồi ông nghị-trưởng Peret đọc một bài diễn-văn, hứa sẽ làm ở bên Pháp thấy mà xem nay bên Đại-pháp hãy còn là người bênh tâm.

Ngày hôm sau đi thăm Creusot là một miền lắm sắt có tiếng ở nước Pháp.

Dư luận Nam-kỳ

Khảo kỳ phục lễ

Thường thấy làm kẻ ở mình có học-thức một tí, hay sanh lòng ngạo với khi nhơn trường đàn mình là bậc anh-tài tốt chúng ! Mình đã bỏ phế đạo nhân-luân, không vẹn giữ ba điều, xem người như cỏ rác, như rác, chẳng là trái đạo làm người lắm ru ?! — Kia, những đấng quân-tử trượng-phu vẫn có tài, có trí mà bọ đã chẳng có lòng kiêu căng, lại hay đem dụ trường đời, mến bạn ; thấy người nghèo khó, nếu có thể giúp, thời giúp ngay ; thấy ai giàu-sang, thời mừng cho nhau, chớ chẳng bề ganh ghét ! Việc chi đáng nói, đáng làm thì mới chịu nói, chịu làm. Họ dận lòng tránh những thói khiếp nhược giả-man như giàu hiếp nghèo, mạnh hiếp yếu, sang khinh hèn, tôi chê xấu, giỏi chê dở khôn cười dại, v. v.. nói lắt một điều là họ cứ cứ-xử theo đạo nhân-luân, chẳng nề dám bề đường đạo-đức. Thế mà có khi còn không vừa lòng kẻ, còn phải người trách thiện thay ; phương chi người vô đạo-đức, thời làm sao tránh khỏi miệng tiếng bẽm-bẽo, tiếng đời đàm tiếm.

Nhân bị nhân thấy lắm người hay đùng câu « *Khảo kỳ phục lễ* », mà cố trách bọng người « vô đạo » ; nên ấy làm buồn thay cho nhau ; thế nên xin kiếu lỗ cùng độc-giả chư tôn cho phép bỉ-nhân khuyến nhủ bọng người ấy đôi lời.

Ai ơi ! Hiền xưa có nói : « Tự thiên-tử đi chí ư thứ-dân, nhất thị giai đĩ tu thân vi bổn » — Nghĩa là : Tự bực vua chúa cho đến con dân, đều phải lấy sự sửa mình làm gốc. Thánh hiền xưa cũng còn chỉ rằng thân là tạm cùng người thường, với tam-tòng tứ-đức, để khuyên dạy nam-tử và nữ-nhu, khá tua vẹn giữ, hầu đáng phận làm người. Sách lại có câu « *Nhân vô lễ nghĩa tắc cận ư cầm thú* » — Nghĩa là : Con người không lễ nghĩa thời gần như loại thú cầm ! Là bởi thú vật cũ ở như loài người, là cũng biết ăn, biết ở, biết đông, biết đi, duy có khác hơn loài người là không biết nói, không biết lễ nghĩa là gì đó thôi. Bỉ-nhân còn thấy một vài cậu nhọc đời nữa, nhưng chẳng muốn nói ra chi phiền. Một điều là bỉ-nhân xin khuyên nhau khá chớ-trọng về đường đạo-đức, mà ăn-xử với đời Ta nên biết rằng dẫu cho ta có tài xuất-chúng đi nữa, mà ta không nên ngự ỷ được đâu ; vì rằng sách có câu « Đức tài kiêm tư vi thiên-tử tài thắng đức ; vi tiểu nhân » kia mà !

Thôi, thô-kệch mấy hàng, phiền ai sửa tánh, và mến ấy chớ, rất cảm ơn. Bỉ-nhân cũng dám xin ai biết cho rằng bỉ-nhân chẳng hề tự xưng mình là người đạo-đức, mà cũng chẳng dám tự phụ rằng có đủ trí tài. Xin ai lượng xét.

Châu ngọc-Sáng

* * *

Nếu bổn-quán chậm-trễ đem bài này đi nơi trang đầu, chỉ thường để bài xã-thuyết, là bổn-báo chủ bút mong mượn lấy đó làm nêu, làm dịp mà phiền giải thêm đôi điều về sự lễ-nghi phép tắc của con người sanh ở giữa đám phong-trào thời-đại này. Cũng luận sang tới, giản ngữ đó, có học cũng qua đời, ai nấy cũng phải biết con người ở đời chu-gia lộn nhau đặng là ai cũng phải lấy lễ nghi phép tắc làm đầu, nên bài người đầu khác nói khác giống, khác tiếng khác tâm nhau mà cả hai bề lấy lễ nghi mà đãi nhau, thì hai đàng cũng có thể nên nhau, nếu ai giữ phận cấy, phép tắc lễ nghi chẳng thiếu, thì phương-chi hai đàng lấy không kính nhau yên nhau. Vậy thì làm người dầu đến thế nào cũng chẳng khá quên phép tắc lễ nghi là sợi phần của người đàn ông ; vì lễ người mà giữ vẹn phép tắc lễ nghi, không những là người lịch sự mà thôi, mà khi đối đãi với người phẩm nào cũng để Nói cùng mà biết cầu tới gặp phải lấy quyền cao lộc cả, hay lấy mình làm trọng mà ưu kính kiêu căng, cốt người như thảo-giới, người ấy thấy mình lễ nghi ít chỉnh cũng không dám kiêu căng đến thế. Nói tắt một lời mình giữ lễ nghi với mình cho đã đàng, tức mình buộc người phải giữ lễ nghĩa phép tắc với mình. Còn như mình không biết lễ nghi phép tắc là gì gặp khi đối đãi với người không khác nào mình bêu người khinh bỉ mình, coi mình dường không giá-trị vậy. Trong bọn đồng-bang phần nhiều hãy còn lơ-là trong việc phép tắc lễ nghi lắm, dường như không biết gì tất cả. Khi ở trong nhà, khi ra đàng, đối với một vài chúng bạn, mình dẫu thiếu phép tắc lễ nghi, tuy cũng chẳng tổ, cũng mất cái tánh sĩ, mà không đến nỗi gì bị người khinh bỉ, trừ ra những khi vào giữa hội hàm, tiệc rượu, là nơi ba bề là giữa chốn lịch sự, thì tổ lỗi, giữa đám người tử tế, mà mình thiếu phép tắc lễ-nghi, thì chẳng khác gì một con thú rừng chạy vào giữa sự đông vậy. Ai cũng đòm cũng ngó, cũng ghét ! vì sự sợ, cũng là tránh xa mình bất tiện. Vậy mà sao, dám thấy bọn thanh-niên vào giữa đám đông, không hay giữ lễ nghi phép tắc, nhất là trong yến tiệc, thật rất lạ đường. Ngồi ngã nghiêng ngã ngửa, cười nói như chốn không người, rượu chè say sưa, làm phiền điên vô lễ. Nói tỉ tướng đã cho ai biết nhẫn những điều mình để làm giữa đám đông người mà ăn-ở ăn-chơi. Bao giờ người An-nam ta mà biết giữ đủ phép tắc lễ nghi, dù trong quán-trọng, quán-cơm, trong rạp hát, trên xe-lửa, dưới tàu thuỷ, cũng là nơi tiệc trong, chẳng gì để cho ai khinh thị nói giống mình, thì may mắn cho An-nam ta lắm đó.

L. T. T. V.

VIỆC HANOI

Giá bạc. — Kể từ ngày 9 Août này, giá bạc ở kho Nhà nước định là 0 f. 88.

Tin tàu. — Tàu *Croonne* tới Haïphong hồi sáng hôm nay 9 Août.

Tàu *Linois* tới Haïphong trưa hôm nay 9 Août.

Cụ Đông các Nguyễn-hữu-Bài tại La-mã. — Trong Vô-tuyến điện hôm nay có nói rằng hôm thứ hai cụ Đông-các Nguyễn đại-nhân có đến chầu đức Giáo-hoàng ở La-mã (Rome) cụ có dâng đức Giáo-hoàng một bức thư chính chữ của Hoàng-thượng ta ngự tả. Đức Giáo-hoàng có ban cho cụ độ nhất đẳng bội-tinh *Saint Sylvestre*.

Việc tuyển lính năm nay. — Từ tháng sau trở đi thì nhà-nước sẽ bắt đầu tuyển lính tập ở Trung Bắc-kỳ, hoặc là để cho đủ số lính đóng tại trong nước, hoặc là để thay những lính đóng ở ngoài.

Trong tháng chín tây sẽ mộ 1.750 người để thay cho hạng năm 1917 và đem sang Âu-châu.

Trong tháng mười tây sẽ mộ 2.50 người và tháng mới 500 người để đem sang Pháp thay cho một bọn đang ở bên ấy.

Theo ở xin của quan Thống-sứ thì quan quyền Toàn-quyền định rằng tỉnh lỵ chỉ mộ trong những người tỉnh ngoài đồng không mà thôi. Như vậy thì để bớt được cái oán luyện tập rồi mới giao cho các bội-đồng tuyển lính và để được tiền lộ-phí của bội-đồng, không phải đến tận nơi mà mộ.

Ai muốn tỉnh-nguyện ra tòng chinh cứ đến các bọn quan binh có tỉ lệ thuốc mà xin, nhất định theo một tờ giấy cần-cước và một tờ giấy kiểm-hạnh.

Hội-đồng cải-lương tài-chính và thuế-vụ. — Hội-đồng cải-lương các việc tài-chính và thuế-vụ đã họp tại Saigon sáng hôm mồng 3 Août.

Hội Quan lại Bắc-kỳ. — Ngày 7 Août vừa rồi, quan Thống-sứ đã ký nghị-định duyệt-y bản điều lệ của hội Quan lại Bắc-kỳ. Hội ấy nay mai sẽ họp tại nhà công-quán hội Khai-trí để bàn lấy tên tự-sự phải định.

Annam Long-hội-tinh. — Ông Trần-văn-Hanh, thượng hạng phẩm sự tại phủ Toàn-quyền, hàm-lãm-viện hội-đồng nội-các nhất được ban thưởng thụ để ngũ đẳng Annam long-hội-tinh (chevalier du Dragon d'Annam).

Vốn ông Trần-văn-Hanh lòng sự nhà-nước để lâu năm ở các tòa Sứ Bắc-kỳ, sau ở phủ Toàn-quyền, công lao đã lắm, cho nên ông đã nhiều lần được thưởng các thứ bội tinh. Nay lại được đặc cách thưởng Long-hội-tinh thì thật là đích đáng lắm. Các bạn hữu ông ai được tin ấy mà chẳng lấy làm mừng.

Bản-quán có lời mừng ông Trần-văn-Hanh là bạn cũ của bản-quán.

Giải thưởng văn. — Giải thưởng văn của cô Ngô-thị-Quyên về bài ca cho trẻ con ở Âu-trí-viện mà bản báo đã báo-cáo khi trước thì nay lại mới thêm ra 3 giải nữa, cả thảy là bốn giải. Bởi cớ mấy nhà bảo tâm công ở ý muốn khuyến-khích quốc-văn, xin góp thêm mấy giải nữa cho vui. Vậy bốn giải thưởng như sau này :

1. Giải nhất của Ngô-thị-Quyên nữ-sĩ hai chiếc khăn thêu, một cái bằng sơn son thếp vàng 4 chữ của Một đồng điểm duyệt nghĩ-lặng ;
2. Giải nhì của Chợ-thiện-đường ; một bức thêu bằng vóc đại-hồng, cũng có bốn chữ Hội-đồng điểm duyệt
3. Giải ba của hiện-ảnh Thụy-ký : một cái ảnh phóng đại ;
4. Giải tư của M. Hoàng-xuân-Lan là chữ xuống đức đồng : một cái in đồng, cũng có chạm mấy chữ.

(Còn trong thể lệ, nữ thì hai)

Tin nước lên xuống

Trên sông Hồng-hà

	8 Août 1922 8 giờ	9 Août 1922 8 giờ
Lao-kay . .	82.61	81.81
Yên-bay . .	28 80	30 10
Việtri . .	13.02	13 39
Hanoi . . .	8.77	8.97
Hạo yên . .	9 90	11.00
Hòa bình . .	6 86	7.30
Tuyên-quang.	3.85	3.80
Phủ doan . .	16.91	18.85
Phú Yên-bình	1.20	0.30

Trên sông Thái-bình

	8 Août 1922 8 giờ	9 Août 1922 8 giờ
Thái-nguyên .	19.10	8.05
Lim . . .	3.10	3.05
Pai Lay-thong	2.47	2.30
Đáp-cầu . .	2.62	2.54
Phả-lại . .	1.60	2.15

Thể-lệ vào hội Khai-trí tiến-đức

Có nhiều bạn độc báo viết thư hỏi bản-quán thể lệ vào hội Khai-trí, vậy xin trả lời chung cả các ngài như sau này :

Người ta ai ai cũng có thể vào được hội, cốt nhất phải là người đứng đắn, trong-thiện có căn-bản tử-tế thì hội sẵn lòng hoan-nghênh. Hiện bây giờ hội đã có đủ các hàng người trong tự dân : sĩ nông công thương.

Có 3 hạng hội-viên : 1° Tán trợ hội-viên (membres bienfaiteurs), 2° Chính hội-viên (membres actifs), 3° Thường-hội-viên (membres adhérents). Tán-trợ hội-viên phải đóng ít ra là một trăm đồng bạc, nộp một lần, được khắc tên vào bia đựng trong chính-đường nhà công quán. Chính-trị hội-viên phải góp mỗi năm là 2 đồng bạc, hay là 20 đồng bạc một lúc. Thường-hội-viên phải nộp tiền nhập hội ít ra là 2 đồng bạc, chỉ nộp một lần. Thường-hội-viên không được quyền quản-trị trong hội.

Ai muốn xin vào hội thì cứ gửi giấy vào hội theo mẫu sau này gửi đến tổng thư-ký hội, số 71, phố hàng Trống, Hà-nội :

« *Tôi tên là ..... nghề ..... ở ..... có lời xin quan Chánh hội-trưởng cho một chân Chính-trị hay là Tán-trợ hội-viên hội Khai-trí tiến-đức.*

Nếu tôi được vào hội, tôi xin tuân các điều-lệ hội.

..... ngày..... tháng..... 1922

Ký tên : ..... »

Đơn xin vào hội sẽ yết trong phòng khách nhà công-quán và in vào tập kỷ yếu của hội trong hai tháng, rồi hội-đồng quản-trị sẽ đơn xin nếu không có lời dị-nghị thì nhận cho vào hội. Những người vị thành niên, tức chưa đủ tuổi không được vào chân Tán-trợ hay là Chính-trị hội-viên.

ĐỒNG-HỒ VỎ KỀN

BẢO HÀNH ... NĂM

Máy ... tốt nhất hạng

Có cả vàng đeo tay bằng gia rất đẹp

Giá......... 5$75

Bán ở hiệu:

A. PERROUD (Nhà xanh)

89, Phố Paul Bert. — HANOI.

2009

HỠI KẺ PHẢI ĐAU

Này hỡi các người Nam-Việt phải đau ngực, phải ngộ lạnh, phải đau khi quản mà đã chữa thuốc không phải đường, hoặc là đã không chữa chút nào cả này hỡi những người phải đau khi quản đã kinh niên, hoặc phải đau ở phổi; này hỡi các người phải chứng lao, nay tôi khuyên các người nên chữa ngay đi.

Bệnh đau phổi, trước kia tôi đã bảo là một bệnh ghê gớm, vì bệnh ấy là một bệnh truyền từ nhược tôn. Nghĩa là ai có bệnh ấy thì truyền cho con cái, truyền cho cả một đời người sau này không sống được bao nhiêu và phần nhiều không sinh đẻ được.

Lời tôi nói đây quan trọng thế nào các người có hiểu không? Nên có bệnh mà không chữa đi, thì trong ... năm, hoặc 100 năm nữa giống Nam Việt tiêu diệt mất, vì người có bệnh lao thì sinh ra những con cái phần nhiều không sống được. Người có bệnh lao mà có thể sinh con đẻ cái được, thì chỉ sinh con cái yếu ớt, gầy mòn thôi.

Hỡi người Nam Việt, nếu các người không muốn giống Nam Việt hao mòn đi, nếu các người không muốn giống Nam-Việt tiêu diệt đi, thì chữa bệnh đi mới được.

Vậy cứ viết thư cho hiệu Bào-chế MONTÈS số 5 *Paul Bert Hanoi* mà hỏi mua một lọ BRONCHOSERUM giá là 9 hào. Sáng và chiều trước khi ăn cơm, thì uống một thìa xúp, uống một lọ, thì thấy khỏe mạnh và bớt đau.

BRONCHOSERUM
Một lọ. . . 0$90

Rượu Tonique Tonkinois vừa bổ, vừa ngon
Giá một chai là . . . . 2$25

DẦU GAN CÁ THU
Một lít. . . . . . . 12 f. 00
Độ từ 1$90 đến 2$00 (tùy theo giá bạc kho Nhà-nước lên xuống)

Thuốc chữa bệnh hen rất thần hiệu (SIROP N)
Một chai. . . . 1$60

Thuốc viên bổ huyết « Pilules Pinck »
Một lọ. . . . . 4 f. 45
Độ 0$70 đến 0$80
Sáu lọ. . . . . 24 f. 50
Độ 3$90 đến 4$00

Thuốc nước bổ huyết « LE PEPTO KOLA ROBIN »
Một lọ . . . . . 11 f. 50
Độ 1$70 đến 1$80

LE SIROP D'HÉMOGLOBINE BYLA
Thuốc (máu-bò bổ huyết)
Một lọ . . . . . 11 f. 40
Độ 1$80 đến 1$90

CACHETS ANTIGRIPPES

Trị bệnh sổ mũi ... bệnh grippe bệnh cúm về mùa này thường hay hại người ... là bệnh grippe, nhiều người phải chết trong vài ngày thì chết.

Ai có người phải bệnh ấy nên đến bản-hiệu mua 3 viên thuốc antigrippes. Thuốc này rất thần hiệu đã cứu vô số người ai cũng biết tiếng.

Giá bán mỗi viên một hào

Cách dùng: cách 3 giờ đồng hồ uống một viên rồi uống nước rõ nóng đắp chăn cho ra mồ hôi. Hễ càng ra được nhiều mồ hôi càng mau khỏi, nếu muốn cho chóng ra mồ hôi thì uống rõ nhiều nước nóng và ủ người cho nóng đến khi chỉ trong 24 giờ là khỏi

Bào chế MONTÈS, 54, phố Paul-Bert, Hanoi

Một điều nên chú ý. — Nha Sở đăng Học-chánh và các Tòa Công-sứ nhiều lần nhận được công-văn của các viên Trợ-giáo và Tổng-sư ở các trường Sơ-đẳng yếu lược thường có gián tem (timbre-poste).

Vậy nha Học-chính nhắc để các thầy biết rằng từ rầy hễ gửi công-văn thì không phải gián tem, chỉ đề *pli de service* và tên trường, rồi ký tên là đủ.

Thi vào trường Thuốc ngạch binh. — Tờ bá cáo về việc tuyển học-sinh vào trường Thuốc ngạch binh, bản báo đã đăng trước rồi, nay học-sinh muốn ứng thi lại có nhiều người viết thư đến hỏi thể-lệ. Cho được khỏi viết giấy trả lời từng người một thì bản báo đăng lại tờ bá cáo ấy như sau này:

Kỳ thi ấy định vào ngày 10 Septembre 1922 ở Hanoi và Saigon cùng thi một ngày. Kỳ đệ nhị thì hai thành-phố cùng thi vào ngày 20 Septembre. Các chương-trình thi, thì xem ở quan báo (*Journal Officiel*) ngày 18 Juin 1921, từ trang 1136 trở xuống.

Số định lấy vào trường có 15 người

Những người tình nguyện ứng thi ở Trung-Bắc-kỳ thì phải gởi đơn xin đến quan chánh sở Y-tế ở Hanoi (Directeur du Service de Santé à Hanoi) và những người ở Nam-kỳ. Cao-mên và Ai-lao thì phải gửi đến quan chánh sở Y-tế ở Nam-kỳ, trước ngày 15 Août.

Các giấy phải đính theo với đơn xin là:

1° Một tờ giấy khai sinh

2° Một tờ giấy của quan thầy thuốc binh nhận thực là có đủ sức lực tòng sự trong ngạch binh.

3° Giấy nhận thực của Tòa án rằng không can án

4° Giấy kiểm hạnh

Ai có bằng gì thì gửi cả những giấy nhận thực đính theo. Những người nào đơn gửi hợp lệ thì sẽ nhận được một tờ báo tin cho biết là được ứng thi.

Tội-nhân chở về Pháp. — Chuyến tàu *Linois* nay mai chạy sang Pháp thì sẽ chở ba người tội nhân về là Maumot bị tòa án Đại-hình ngày năm ngoái phạt 7 năm tội đồ vì việc cưỡng gian một đứa con gái Khách còn ít tuổi ở Haiphong và hai người lính tây nữa bị Tòa án binh kết án khổ sai.

Kính đáp các nhà văn sĩ — Vừa rồi có tiếp được nhiều bài thơ văn của mấy nhà văn sĩ gởi đến, hoặc vịnh *Chiêu-quân*, hoặc vịnh *Tô-Vũ* hoặc vịnh *Phù-kiều*, vân vân, tỏ ý muốn cho phép dịch-giả được in cả vào trong quyển « *Song phượng kỳ duyên* » sắp xuất-bản lần thứ hai này. Nhưng tiếc rằng các ngài gởi đến chậm quá hiện nay bộ tiểu-thuyết ấy sắp chữ đã gần xong, cho nên không thể thêm vào được nữa, chỉ in được có mấy lời bình phẩm của Ngô-thị Quyên nữ sĩ và đôi câu đối « *Đề đền thờ bà Chiêu quân* » của một nhà Ẩn danh nữ-sĩ gởi đến từ trước mà thôi. Vậy xin kính đáp để các ngài biết. Lần này sửa-đổi lại nhiều, lại thêm nhiều các bức tranh vẽ của hai nhà danh-họa là M. Tạ đình-Ninh và M. Trần Phềnh. Giá bán là 0 p 80 tiền cước gởi 0 p. 20. Ngài nào muốn mua, xin gởi thư và mandat cho ông Nguyễn đỗ-Mục, Trung-Bắc-Tân-Văn, Hanoi.

Ngạch thừa phái. — M. Lê-văn-Qui, thừa phái hạng ba, tòng sự tại huyện Hoành bồ (Quảng-yên) được từ chức, kể từ ngày 1er Janvier 1923. M. Lê-văn-Qui hàm tùng bát phẩm được thăng lên chánh bát phẩm văn giai.

Vào nhà ra to. — Đêm thứ hai rạng ngày thứ ba vừa rồi, có một đám cướp ở ngõ Nhà-thờ. Số là ở nhà ông ký kia, vì có việc riêng có mời anh em lại uống rượu, rồi sau giờ ra tiệc khiển bằng quân bài gì đó. Lúc bấy giờ chừng quá nửa đêm, một bọn bảy thằng tay dao tay búa gọi cửa vào xưng rằng: Ở sở Cẩm cho lên khám đây, phải ngồi im tao trói lại, rồi giở xích ra để trước mặt cho họ sợ xong rồi bọn côn đồ lần lưng bao nhiêu tiền vét sạch cả rồi đi. Ông ký chủ nhà, tưởng mật thám, không rõ ra làm sao, cứ chịu đứng im cho quân côn-đồ lấy tiền, đến lúc chúng ra rồi mới biết là chúng ăn cướp tiền bạc vậy.

Ngay đêm hôm ấy nhà chủ bổ đi tìm các hàng cao lâu thì thấy bọn côn đồ đang đánh chén ở một hàng phố Mới, hai bên có giáp chiến kịch liệt, bên bọn côn-đồ lắm đứa phải thương nặng. Nhà hàng cao lâu hôm ấy phải một mẻ tan tành, các bàn ghế và các đồ bát đĩa vỡ loảng choảng.

Nghe đâu ông ký chủ nhà đã lên Cẩm trình rồi chắc rằng các thầy mật thám sẽ tìm ra những đứa thủ phạm vì nhà chủ có thưa rõ tên.

Chân-Sơn lại cảo

Vì số mệnh chăng? — Người thợ nề Đỗ văn-Thụy ngã vào bể vôi ở đường Henri d'Orléans ngày hôm kia, bị bỏng nửa mình. Nay hỏi ra chính là anh ruột Đỗ-thị Ngan này 7 tháng năm trước cũng ngã vào bể vôi ở đường ấy, nhưng chết ngay lúc bấy giờ không chữa được. Xem thế vậy thì anh em cùng chung một sự rủi ro mà người anh hiện còn đang chữa tại nhà thương

Tin vặt. — Tên Nguyễn-văn-Chiêu 13 tuổi làm đầy tớ nhà ở làng Lạc-chính nghe tấu ở đánh cháy bà ở làng ấy ngày 20 Juillet 1922, tên Ng văn-tư Trịnh-văn Lương đều là cu li xe, nhà ở Thanh-giám nói xấu Mme Mỹ lơi ở hàng Giấy số 82 đều phải bài để xét

Sở Cảnh-sát đã cho xét về việc tên Lê-văn-Da tức Liên làm văn máy 6-10 ở nhà 71 hàng Cỏ đánh một người mật-thám là Nguyễn văn Phúc.

VIỆC BẮC-KỲ

ĐỒ-SƠN

Mandat của ai? — Bản quán có tiếp được một cái mandat số 254 404 giá tiền ba đồng (3 p.) ở Đồ-sơn gởi lên, không biết rằng là của ai, vậy xin ông nào có mandat ấy làm ơn cho bản quán được biết quí tính phương-danh.

QUẢNG-YÊN

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin cảm tạ các cụ, các quan, các ông, các bà đã tỏ lòng yêu mến gởi giấy chia buồn, đến phúng viếng và đi đưa đám nội-nhân, thân-mẫu, nhạc-mẫu, tổ-mẫu chúng tôi là:

Madame GIANG-VĂN-SÂM

hôm 5 Août tức là ngày 13 hàng sáu ta. Trong lúc tang-gia bối rối, có điều gì sơ suất, xin các cụ, các quan, các ông, các bà miễn thứ cho, chúng tôi thâm tạ vạn bội.

Quan phu: Giang-văn-Sâm chargé des Postes
Nữ-tử: Giang-thị-Nhung
Giang thị Phụ
Giang-thị-Thục
Giang-thị-Thảo
Tế-tử: Ng. đăng-Tuyển chargé des Postes
Vũ ái-Liên, vétérinaire.
Ngoại-tôn: Ng.-đăng-Tam
Ng.-đăng-Tín
Ng.-đăng-Thịnh
Ng.-th.-Toan
Đồng gia-quyến đồng bái tạ.

LỤC-NAM

Mandat của ai? — Bản-quán lại tiếp được cái ngân phiếu (mandat) số 102693 bạc là 10 p 00 mà không có thư mà cũng không đề tên ai gởi cả. Cái ngân phiếu ấy mua ngày 2 Août 1922 tại nhà Bưu-chính ở Lục-nam.

Đã nhiều lần bản quán kính cáo trên báo chương rằng: xin các ngài có gởi thơ hoặc mandat thì xin các ngài gởi theo cái bande quấn báo, hoặc đề quí tính phương danh rõ ràng và xin đừng ký thảo.

Vậy xin ngài nào có cái ngân phiếu ấy gởi về mua báo hoặc mua các thứ truyện, viết thư về ngay cho bản quán.

THÁI-NGUYÊN

Hỏa tai. — Đêm mồng 4 Août ở đường Borgnis Desbordes phát hỏa cháy mất 5 nóc nhà tranh. Thiệt hại chừng 500 đồng.

MON-CAY

Sáu người đánh một — Một bọn sáu người lính Tây đi xem chiếu bóng, làm rầm rĩ cả trong rạp, ông Cẩm tây là M. Caudot bảo ra thì họ lấy làm tức giận lắm, lại kéo nhau vào cả một nhà thanh lâu kia phá đồ om sòm mà lại đuổi cả các ả ra ngoài.

Ông Cẩm lại phải đến dẹp và bảo trước cho họ biết nếu không về trại thì về đi báo cho lính trong trại ra bắt. M. Caudot thấy nguy, liền về sở lấy súng lục, đến lúc trở lại thì thấy mấy người lính đã đứng chắn ngang đường và xô vào mình mà hành hung người nào cũng cầm dao cả. Ông Cẩm liền lấy súng bắn tin một người vào tay và cánh tay, hai người vật nhau ngã cả xuống bồ hòn mấy người lính khác ra đánh hội lấy dao đâm ông Cẩm phải mấy nhát.

Mấy người ấy bị bắt giam cả rồi, còn ông Cẩm thì phải đem về nhà thương Haiphong phục thuốc, cả người lính bị đạn ở tay cũng đi về Haiphong chữa cùng chuyến tàu với ông Cẩm.

VIỆC KINH-ĐÔ

Các điều canh cải chương-trình hội Trung kỳ Ái hữu (Sử-tòa Nam quan viên) — Ngày 22 Juin 1922 quan quyền Khâm-sứ Trung-kỳ đã ký và cho phép hội Trung-kỳ chư Sử-tòa Nam quan-viên Ái-hữu-hội (Association amicale des Fonctionnaires indigènes des Résidences de l'Annam) thi hành những điều-khoản thay đổi trong chương-trình của hội ấy. Các điều ấy sẽ kể ra như sau này:

Khoản 21. — Đóng góp tiền từ tháng một, mỗi tháng 0 p. 70 chớ không phải 0 p. 50 như trước.

Tiền vào chân hội-viên một kỳ vào là 2 p. 00.

Còn như mỗi khi hội-viên ông nào được thăng chức thì còn ở trong hạng thông phán hoặc đã cải bổ qua hạng tham tá, đều phải góp mỗi kỳ thăng trật là 2 p. 00.

Khoản 33. — Mỗi khi một ông hội-viên mà rủi phải bệnh vong thời món tiền trợ-cấp của hội định là 200 p., chớ không phải là 100 p. như trước. Món tiền ấy tính chung cả lễ điếu-tang.

Khoản 34. — Món tiền trợ-cấp cho những người vợ các ông hội-viên khi bệnh cố, trước chỉ có 40 p. mà nay tăng lên 50 p. (tính cả lễ điếu-tang).

Khoản 35. — Món tiền đi phúng cho cha mẹ những ông hội viên nay tăng lên 20 p. mà trước chỉ có 10 p. Khi nào hai ba ông hội-viên cùng là anh em một nhà mà có cha mẹ mất, thời lễ phúng ấy lại tăng lên đến 30 p.

Khoản 36. — Mỗi khi một ông hội-viên về hưu-trí hoặc bị bệnh tật gì mà phải từ chức thời món tiền trợ-cấp cũng là 200 p. chớ không phải 100 p. như trước. Món tiền trợ-cấp cho những ông hội-viên có tội mà bị giải chức, hoặc bị triệt theo như lời đã nghị kỳ đại hội-đồng ngày 21 Septembre 1918 là 100 p. Đến ngày đại-hội-đồng 25 Janvier 1920 bớt lại chỉ còn 70 p. nay chiếu theo lời nghị của kỳ đại-hội-đồng ngày 15 Février 1922, thời nghị định bãi giảm hết.

Kể từ ngày quan quyền Khâm-sứ đã ký chuẩn cho thi hành các điều khoản đã kể trên về sau mười hai tháng tức là mười hai lần đóng góp thời các hội-viên mới được hưởng thụ những điều canh cải ấy. Vậy thời kể từ ngày 1er Juillet 1922 là đầu, cho đến 1er Août 1923 mới được dự những khoản canh-cải ấy; nhưng bản hội có thi hành ân riêng cho những người mới vào chưn hội nội trong sáu tháng thời đã được dự các điều khoản đã kể trên.

Như thế thời trong hàng quan-lại tùng sự Chánh-phủ Bảo-hộ thống-thuộc các Sở-tòa còn thiếu gì ông chưa vào chưn hội, tưởng rằng dự vào hội này rất có ích lợi cho thân-gia mình, lại có tình ái-hữu rất thiệt thực trong bạn đồng-liêu, thời nên sớm vào chưn hội mới là phải vậy.

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Bản quán mở ra mục này, để đăng những lời bá-cáo về việc riêng, giá đăng báo thì tùy việc, đã có thể lệ. Phàm những việc đăng ở mục này, ai ký tên người ấy nhận trách-nhiệm, chớ bản quán không biết thực hư thế nào cả.

Lời bá cáo của Hội-đồng-kiểm-soát ÍCH-HỮU-THƯ-XÃ

Trong báo *Trung-Bắc-Tân-Văn* số 1017 ngày 7 Août 1922 mục bá-cáo việc riêng ông Trần-Quang-Huy nguyên chủ-nhiệm Ích-Hữu-Thư-Xã có đăng rằng ông Nghiêm-Vịnh không có tư-cách chủ-nhiệm bản xã, vậy phàm các giấy má giao thiệp với bản xã thì cứ trực tiếp với ông Trần-Quang-Huy. Những lời bá-cáo của ông Trần-Quang-Huy ở trên này thực là không có giá trị gì cả, vì ông đã xin từ-chức tại hội-đồng ngày 30 Juillet 1922, hiện có tờ biên-bản làm bằng, và lại tờ biên-bản ấy có Cụ Thượng Nam-Định Phạm-Đại-Nhân chứng kiến, và chính tay ông Trần-Quang-Huy cũng có ký nhận từ-chức và bầu ông Nghiêm-Vịnh thay ông (xin xem *Hữu-Thanh* số 25 trang 1016).

Chúng tôi thấy lời bá-cáo trái lẽ như vậy, nên ngờ rằng có kẻ ghét ông Trần-Quang Huy mà mạo đăng như thế, chứ có đâu ông Huy đã từ chức rồi, lại còn nhận việc giao thiệp và giấy má của bản-xã nữa.

Vậy ban kiểm-soát chúng tôi xin các cổ-đông và hải nội chư quân-tử có giao-thiệp gì với bản-xã, xin đừng gửi về cho ông Trần-Quang-Quang-Huy nữa.

LÊ-ĐÌNH-KHOA
Doyen âge du Conseil de surveillance de la Société Ích hữu-thư-xã

3303

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các quí khách xem báo thấy có đăng cáo-bạch của bản-hiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhỡ mà làm ra không đổi được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các quí-khách rõ cho và xin các ngài từ rày đã có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì nên nhận rõ:

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đồng-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi. »

Nay kính,
Ed. Montès,
64. Rue Paul Bert, Hanoi.

BUÔN TẠI GỐC, BÁN TẠI NGỌN

Có lời kính đạt để Quý-khách biết Công-ty chúng tôi mở xưởng tại Hải-phòng làm đủ các thứ ghế máy kiểu « Thonet »:

Chaises
Canapés
Fauteuils
Rocking-chairs
Porte-manteaux
Tables et Lits

Quý-khách ở xa cần thứ nào, mua buôn hoặc mua lẻ xin viết thư cho Công-ty chúng tôi sẽ gửi ngay kiểu-mẫu và giá-cả để cho Quý-khách biết.

NAM-TÂN
68, Boulevard Bonnal, 68
HAIPHONG

2062

CÁC CUỘC ĐI XEM

然 SẢN NHIÊN 燦

Tối thứ tư:

TỪ-BÁO HOÀN SINH

Thảm nhất cho rằng Mỹ-Dung nhịn thì thể em bổ vào chum lời than vẫn tiếng ai ai nghe nhà rơi vào tai.

Tối thứ năm:

CÁO GIẢ ƠN

Đồng Bình phóng-sinh một con cáo mà về sau cáo giả không biết bao nhiêu là ơn huệ. Chuyện con cáo này thực là tấm gương chói lọi cho những kẻ hay vong ơn bội nghĩa.

Sắp diễn tích hát:

ĐÔI CHỮ ĐỒNG-TÂM

Tích này đã diễn một lần để hoan-nghênh cuộc « *Toàn-thắng* » từ bốn năm nay bây giờ mới diễn lại.

CINÉMA PALACE

(Nhà chiếu-bóng lớn phố Paul-Bert)

Tuần lễ từ thứ tư 9 đến thứ ba 15 Août 1922

Ba buổi ban ngày thứ năm và chủ nhật chớp từ 5 giờ chiều, thứ bảy chớp 5 h. 30

CHƯƠNG-TRÌNH

THỜI-SỰ « ÉCLAIR »

CÁI NHÀ GIỒNG KHÔNG

Cảnh rất nhiều và rất đẹp
Có rất nhiều danh kỹ đóng trò
Hồi I, II và III

Nghỉ

Hồi thứ IV

CÁI NHÀ GIỒNG KHÔNG

Rất hay! Rất lạ!

QUANG-MINH HOÀNG-HẬU

REINE LUMIÈRE

Thiên thứ chín

Từ 1er Avril giờ đi

Ngày nào cũng có nhạc, chỉ trừ tối thứ hai và chiều thứ bảy

Giải thưởng văn về bài ca soạn cho con trẻ ở Ấu-trĩ-viên

Đề mục. — *Một bài ca « thượng-lục hạ-bát » để dùng làm bài hát cho lũ trẻ trong khi chơi đùa ở Ấu trĩ-viên (幼稚園), nghĩa là tại những nơi mà nay mai hội Khai-trí tiến-đức sẽ lập ở các thôn xã để trông-nom con trẻ từ bảy tuổi trở xuống, đỡ cho các nhà có con vì bận công việc, không thể tự trông-nom được.*

Giải thưởng. — *Bài quán-quân được tặng hai cái khăn thêu của Ngô-thị-Quyên nữ-sĩ và một cái biển khắc bốn chữ sơn son thiếp vàng, đáng giá một chục bạc, cũng là tiền của nhà nữ-sĩ ấy, còn bốn chữ khắc trong biển thì của hội-đồng điểm-duyệt nghĩ tặng.*

Giải nhì của chợ-thiên-đường: một bức thêu bằng vóc đại-hồng, cũng có bốn chữ của Hội-đồng điểm-duyệt.

Giải ba của hiệu ảnh Thụy-ký: một bức ảnh phóng-đại.

Giải tư của M. Hoàng-xuân-Lan là chủ xưởng đúc đồng: một cái lư đồng cũng có chạm mấy chữ

Kỳ hạn. — *Đến ngày 31 Décembre thì hết hạn thu quyển.*

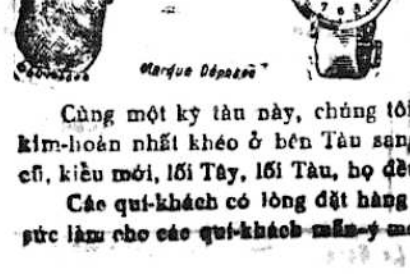
Quyển thi. — *Muốn cho tiện việc rọc phách các bài thi, xin nhất luật dùng giấy tây trắng, để nguyên cả khổ rộng, mà viết một mặt, trang trên đề tên và chỗ ở, trang dưới viết bài thi, dưới bài xin đừng ký tên. Những bài dự thi, xin bỏ riêng vào một cái phong-bì gián kín, ngoài phong-bì nhớ đề cho hai chữ « VĂN THI » thực rõ, để khi nhà báo tiếp được, sẽ cất riêng ra một nơi, đợi khi hết hạn mới bóc. Ngài nào dự thi, xin cứ gởi đến bản-quán, 61-63, phố hàng Bông, Hanoi.*

華 PAO-VA 寶

28, Phố Hàng Bồ, Hanoi

號 八 廿 牌 門 街 蒲 行 內 河 京 東

Chúng tôi có lời kính trình các quí-khách biết rằng hiện chúng tôi mới có một bọn hàng rất tốt như: ngọc-thạch, hổ-phách, mặt huê cúng nhẫn, đồ bạc, đồng hồ treo, đồng hồ quả-quít, v. v. ở Hong-kong sang.

Các quí-khách có lòng chiếu cố, xin mau đi-ngọc tới bản-hiệu, kẻo mất một dịp đặc biệt, mà dù mua cho ít nhiều mặc lòng, nhất luật dồi dãi, tính giá thật rẻ.

Cùng một kỳ tàu này, chúng tôi lại mới thỉnh thêm được vài tay thợ kim-hoàn nhất khéo ở bên Tàu sang nữa, từ đồ bạc cho chí đồ vàng, kiểu cũ, kiểu mới, lối Tây, lối Tàu, họ đều làm được cả.

Các quí-khách có lòng đặt hàng cho bản-hiệu, thì chúng tôi lại xin hết sức làm cho các quí-khách mãn-ý mới nghe. 2033

Bộ Nam Phong Tạp Chí (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường.

Thương giới tân văn

Ngày 9 Août 1922

Giá bạc

Kho Nhà nước	61 65
Nhà Ngân-hàng	6 85

Tàu tới tàu đi

Tàu *Amazone* ở Marseille đã sang Đông-pháp ngày 14 Juillet.

Tàu *Angkor* ở Marseille đã chạy ngày 28 Juillet.

Đấu giá

Ngày 12 Août hồi 16 giờ tại sở Lục-lộ Hanoi sẽ đấu giá những việc sau này:

Làm một cái nhà ở cho quan Thanh-tra thủy Lạng-sơn

Việc làm đáng	14 816p 74
Kỳ quỹ tạm	250p 00

Làm một cái cầu bằng bê-tông armé dài 16 thước và ba cái cầu vồng dài 2m, 3m, và 4m ở đường thuộc-địa số 5a, đoạn Na-tác đến Na-vay (tỉnh Bắc-ninh).

Việc làm đáng	23 918p 80
Kỳ quỹ tạm	460p 00

Làm 2 cái nhà ở cho quan Chánh kỹ-sư Hanoi.

Việc làm đáng là:	37.167 p. 38
Tiền ký quỹ tạm:	600 p. 00

Ngày 21 Août 1922 hồi 16 giờ 30 tại sở Lục-lộ Hanoi sẽ đấu giá làm hai cái nhà ở cho các quan chánh kỹ-sư ở Hanoi

Việc làm đáng là:	37.167 p. 38
Tiền ký quỹ tạm:	600 p. 00

Ngày 21 Août 1922 hồi 16 giờ 30 tại sở Lục-lộ Hanoi sẽ đấu giá làm một cái dinh cho quan Trưởng binh tại Hà-giang.

Việc làm đáng	40 561 p. 32
Kỳ quỹ tạm	7.0 p.00

NGÀI NÀO MUỐN THỨA ĐỒ CỔ TRANH VÀ TRƯỚNG THỊ XIN ĐEN HIỆU

利 THUẬN-LỢI 順

37, phố Hàng Mã-Mây, Hanoi

Hiệu tôi làm được và vẽ được đủ cả các thứ tủ, bàn ghế kiểu tây, kiểu ta, kiểu tàu vân vân.

NGUYỄN VĂN-THUẬN

SCULPTEUR

37, Rue des Pavillons Noirs Hanoi

2494

PHONG-TÀI

HIỆU ANNAM ĐÓNG GIẤY

Số 43, phố Xe-điếu Rue des Pipes Hanoi.

Kiểu đẹp giá rẻ
Có catalogue riêng,
quí-khách muốn
xem xin viết
thư đến hỏi
sẽ gửi
biếu.

2066

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bất quản xin các ngài mua bảo khi có việc gì viết thư đổi hỏi báo-quán, thì chỉ biết cái số in ở trên giấy gói báo, hoặc là gửi cho báo-quán cái giấy quản lý, để cho người làm đỡ tốn kém. Tôi các ngài thường hay kỷ tên vẫn tắt, hoặc thêm quá, không cho độc được, khiến nhà báo-quán không biết ở mà viết thư.

OMEGA

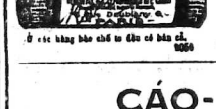
CÓ BÁN TẠI:

GRANDS MAGASINS REUNIS

Nên hỏi giá của Bản-hiệu.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Chẳng người có tường bệnh khí hư không sao-bỏ gì cho lắm, không cần phải chữa, tự chiến bệnh cũng khác khỏi. Khi bị bệnh thì người ta thấy bức rức khó chịu, mà khi đi tiểu tiện thì đau đớn lạ lùng, tốc độ uống một ít thuốc tẻ thấy đỡ ngay, đã tưởng rằng khỏi rồi. Ấy thực là làm to vậy. Bệnh khí hư sinh ra nhiều nỗi khó khăn. Sưng bàng-quang mà sinh ra đi tiểu tiện nhiều; sưng nhiều-bộ-thận mà làm cho nặng buốt nơi niệu-quản ngăn mất đường tiểu tiện. Những dịch-hoàn sưng sưng lên mà làm đau tuyệt sản đi được. Các bệnh ấy làm cho đau gối sưng lên, mà người tan không thể cựa cạy được. Mà đàn bà thì sinh ra các bệnh phiền bộ, cũng là bệnh tuyệt sản và sau này ra sản nặng. Người ta đã biết bệnh khí hư cần phải điều trị, mà lại cần phải có thứ thuốc nào chắc chắn, thuốc nào công hiệu, ấy chính là thứ thuốc *Santal monal*. Các quan lương-y đã công-nhận thuốc *Santal monal* là một thứ thuốc rất tốt, hiệu các nhà thương ở thế-giới này đã có dùng thấp cả. Thuốc này chữa bệnh khí hư thì hay là thật tình, tiết đau lại tránh khỏi được những nỗi khê khăn và làm cho người-ta thành ra xanh, rên sạch các cơ-quan bần-thỉu.

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả.

1050

HIỆU BÁO-CHẾ VÀ LỤC-HỢP

CHẾ THUỐC CHO NGƯỜI HAI-PHÁP VÀ NGƯỜI AN-NAM

Ed. MONTÈS

Quand Bảo-chế hạng nhất, Hà-nội, phố Paul-Bert, số 26

HÓA-HỌC CHẤT

và các thứ thuốc bào-chế

THUỐC ĐAU MẮT

Hiệu BONNET-CARD, mỗi ống 1$00 đem mắt

THUỐC SOLUTION R của ông HOLBÉ để chữa a-phiện

SOLUTION R HOLBÉ

2$ 50 một chai

Thực hiệu mới — Muốn cho khỏi nhầm xin gửi đơn cho Bản-hiệu người Pháp thì mới có chắc chắn.

Gouttes « MÉTHARSINATE »

1$ 00 một lọ

Thuốc bổ máu, làm da-dẻ, mỗi một không muốn làm việc gì dùng thuốc cũng nên.

Máy thứ bán-hiệu hay bán:

Các thứ thuốc nước chuyên trị bệnh đàn bà, thuốc bổ CACODYLATE DE SOUDE.

Thuốc tiêm gọi là 914, trị bệnh Giang-mai

Thuốc ho-sơi SIROP PECTORAL đặc-biệt, rất mầu

Thuốc lao chỉ người lớn dùng được thôi

Thuốc lậu hiệu MONTÈS

thuốc nặng = 2 $ 00 to 30 viên

thuốc thực = 2 $ 00 một chai

Chữa các chứng bệnh, chẳng kỳ mới cũ, uống thuốc mạnh antiseptiques ra thứ nước như nước-mưa của Bản-hiệu thì chắc chắn. Thuốc này đã chữa được rất nhiều người bệnh rồi.

Gouttes « VIRGINIB »

1$ 00 một lọ

Trị các chứng bệnh đàn bà như: Kinh nguyệt không đều, ra ít, khí hư, kinh đau, kinh nguyệt, sản dục, sản nan, v.v. uống thuốc này đi trước sẽ tự nhiên tốt trong mình đi học tốn.

ĐỒ BUỘC THUỐC

đủ dụng cụ để thí-nghiệm hóa-học

ĐỒ MỔ-XẺ

Kính-hiển, đồ-hình, thuốc-nhuộm hiệu LUMIÈRE và JOUGLA và giấy ảnh, thuốc Citrate và thuốc Bromure.

Bán quần-áo bằng bạc kịp

Bán rẻ và bán lẻ

THUỐC-DẺ

0$ 90 một chai. Le litre

Trị bệnh giang-mai rất kỳ-diệu hay có. Đông thuốc tây với thì nhỏ nhiều thuốc này cho tiện người Đông thuốc nhỏ như thuốc này thì mấy chắc khỏi hẳn được: Thuốc này rất hay, một cái là chữa hay, đến cái là khỏi ngay, là sẽ sạch các người có ngay.

Muốn dùng thuốc này trong nơi thanh thì nên mua một chai lớn 1 litre. Giá có 1$ 00 mà thôi.

MỖI PHÁP-THƯƠNG VÂN TẢI

Số 7, canh trường Y-viện

CÓ BÁN. Hai cái nhà thật rộng kiểu mới, số 29, phố Ngọc-thanh định giá . . . . . 2.800$00

CHO THUÊ. Một khu đất rộng 2.048 thước vuông ở đường Bobillot

Hội ấy lại chuyên trị đã làm nên về nghề đóng xe rất tinh xảo. Hễn nay mới có thêm được nhiều kiểu tuyệt đẹp và thanh nhã. Hàng nào cũng có giấy cam-đoan chắc chắn.

Ai muốn mua góp tháng hay thuê tạm xin đến đó mà hỏi. Có bán đồ cả các vật dụng lèm xe và tính giá riêng cho các hiệu buôn lại.

1908

TÂM TỈNH Y QUÁN

Hiệu chúng tôi nay có thầy thuốc ăn mạch, biết thực hư hàn nhiệt, trị bệnh hiệt bội ngoại cần kỹ-xuyên, hoàn tán cao đơn, chế luyện tinh tế, hiệu nghiệm lắm lắm, đều chứng cực nguy cực trọng, mà số sống phần còn, chữa cũng được hồi sinh khỏi tử, giản có lấy phải giá, nghèo cũng giá thì giúp đỡ cho thực khỏi, xin quý-khách nhận hiệu Tam-Tỉnh-Y Quán ở phố hàng Mã Mây, số nhà 91, Hanoi.

Xin kể các bệnh như sau này:

Nội thương ngoại cảm các bệnh, thai tiền sản hậu cấu bệnh, tiểu tiện cam kinh tả ly chứng bệnh đi, tinh trị kinh niên đau gan đau bức ho lao đàm xuyễn, phụ thương cả chương phương khập, bất toại, đau mắt mờ mắt, nam tử mộng tinh gi tinh, hoạt tinh, lậu tinh, bạch chọc, hạ cam, chi, đ ong mai, dân bà kinh nguyệt bất điều, khí hư huyết bôi, bạch đái, sinh đẻ.

Thuốc tiệc đặc biệt, giá:

Một chai thuốc nước thật	0$ 50
Ống thụt	0 50
Một hộp thuốc nắc	1 00

2$70 cả tiền cước

Tông-Yune-Tài

49, Phố hàng Nón Hanoi

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

CÁO-BẠCH

Chúng tôi kính trình các qui khách biết rằng chúng tôi thuộc bán chịu Phốt-phát (Phosphates) đến mùa tháng mười gặt rồi mới lấy tiền, song những các nhà từ mà mua thì phải có gì chắc-chắn để gửi chúng tôi, làm tin như là: đồ bán của nhà ruộng nương (Titres de propriété) phiếu Quốc-trái (Titres d'Emprunt Français) phiếu Đông-pháp công-thái (Titres d'Emprunt Indochinois) vân vân.

Những giấy phiếu Quốc-trái, công-thái mà chúng tôi giữ đề làm tin thì bao giờ cũng vẫn là của những các nhà mua hàng chịu đem gắt; mà khi đến hạn giả tiền mua chịu hàng rồi thì chúng tôi giả lại các giấy mà ấy. mà nếu đang khi chúng tôi giữ các giấy mà ấy có phiếu nào được mở trúng số thì cứ số ấy vẫn thuộc về của người có phiếu đem gắt.

Những các làng đã cắt lương rồi mà có những giấy phiếu ấy có thể mua chịu được phốt-phát muốn biết cách thức mua chịu phốt-phát thế nào thì các làng ấy cứ hỏi lại các tòa Công-sứ.

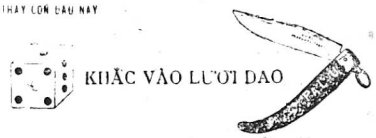
Kính cáo

SOCIÉTÉ DES PHOSPHATES DU TONKIN.

133, Avenue Paul Doumer,

HAIPHONG.

2033

SỢ THẤY CON DAO NÀY

KHẮC VÀO LƯỠI DAO

thì mới là hàng tốt, mà dùng nó thì thực là bền.

PACHOD Frères & Cie LYON

2000

CAFÉ, RESTAURANT

HOTEL DES COLONIES

TRUNG-BẮC KHÁCH-SẠN

Chính-quán tại phố hàng Trống, số 80 ngay cửa Nhà-Thơ
Phụ-quán có vườn hoa rộng rãi, số 58 cũng phố ấy.

Đủ các cách tiện-lợi và lịch-sự theo lối ăn ở của người Âu-châu

Bản-sạn thừa tiếp các qui khách Tây-Âu và Đông-Á cũng một cách bình-dân, mà lại để tuỳ ý cho các ngài, người Nam-Việt hoặc người Trung-hoa, muốn ăn, ở, hoặc uống tuỳ chỗ biệt-lịch cũng được, và cũng một giá tiền.

Phụ-quán cũng có giấy nói trực tiếp với chính-quán 2048

No 188.

TÁI-SINH-DUYÊN

(Sự-tích Mành-lệ-quán)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC *dịch thuật*

Hoàng-phủ thiếu-hoa nghĩ thầm: Họ *Lưu* người-ở là kẻ thù của cha mẹ ta, ta tìm thử làm sao cho được, nếu không vì tình mà tha-thứ thì khó nào nàng *Lưu-yến-ngọc* chịu kết duyên với ta. *Giang-tiên-hi* thấy *Hoàng phủ thiếu-hoa* ngẫm-nghĩ nỗi lâu, liền đem mấy lời cứu *Hoàng-phủ kính* vừa nói khi trước thuật lại cho nghe.

Hoàng-phủ thiếu-hoa nói:

— Nhà-ngươi ở đây uống rượu, đợi một chút rồi ta sẽ trả lời.

Giang-tiên-hi vâng lệnh. *Hoàng-phủ thiếu-hoa* liền vào nhà trong. *Hoàng-phủ-kính* hỏi rằng:

— Nàng *Lưu-yến-ngọc* sai *Giang-tiên-hi* đưa bức thư đến, con đã gặp hẳn chưa?

Hoàng-phủ-thiếu-hoa nói:

— Con đã được gặp *Giang-tiên-hi* rồi.

Hoàng-phủ-kính cầm bức thư trao cho *Hoàng-phủ thiếu-hoa*. *Hoàng-phủ thiếu-hoa* mở xem, nhà lặng hồi lâu, không nói câu gì. *Hoàng-phủ-kính* hỏi rằng:

— Con nghĩ thế nào?

Hoàng phủ thiếu-hoa nói:

— Ở đâu con dám tự chuyên, việc này quyền ở thân-phụ.

Hoàng phủ-kính nói:

— Nàng đã có hiếu-hạnh như vậy, ta nên tâu với triều-đình, xin tha cho gia quyến nhà họ *Lưu*, chỉ chém một mình *Lưu-khuê-bích* mà thôi, để cho mối lương-duyên này được trọn-vẹn. Bây giờ con nên viết thư trả lời, khiến nàng khỏi lo phiền.

Hoàng-phủ thiếu-hoa lui ra, lấy một tấm lụa hạc trao cho *Giang-tiên hi* và bảo rằng:

— Ta cũng bất tất phải viết thư trả lời nữa, đến sáng mai ta sẽ vào tâu triều-đình xin tha cho nhà họ *Lưu*. Số bạc này ta tặng cho nhà-ngươi, cầm lấy mà tiêu.

Giang-tiên-hi mừng lắm, lạy tạ lui về nhà trọ. Khi về tới nơi, *Giang-tam-lữu* trách mắng rằng:

— Mấy đêm bây giờ mày mới về, để cho chúng ta mòng cả ruột!

Giang-tiên hi liền thuật chuyện cho nghe là vì *Trung-hiếu-vương* đi dự tiệc vắng, cho nên phải nói với Vũ-hiển-vương. Nàng *Lưu yên-ngọc* phân nàn mà rằng:

— Sao nhà-ngươi lại nói với Vũ-hiển-vương, nếu vậy thì hỏng việc mất!

Giang-tiên hi nói:

— Nếu tôi không nói với Vũ-hiển-vương thì có lẽ không xong việc này.

Nói xong, lại thuật hết đầu đuôi cho mọi người nghe. Mọi người đều mừng mà bảo rằng:

— Nếu vậy thì nhà *Hoàng-phủ* thật tử-tế quá. Sao lại được cả hai chúng ta không nghĩ đến sự thù-tạ xưa.

Giang-tiên hi lại đệ trình số bạc của *Hoàng-phủ thiếu-hoa* cho. *Giang-tam-lữu* nói:

— Mày chưa ăn cơm thì chẳng đói lắm ru!

Giang-tiên hi lại thuật chuyện cho biết là đã được cơm no rượu say rồi. Nàng *Lưu-yến-ngọc* bảo *Giang-tiên-hi* rằng:

— Đêm nay ta chờ nếp ngủ, phải ngồi đợi đến đầu canh 4 thì nhà-ngươi lại đến vương phủ mà gọi cha con nhà *Hoàng-phủ* vào triều, mới không đều nỗi xảy việc.

Giang-tiên-hi nói:

— Tính-mệnh nhà họ *Lưu* ta, chưa biết thế nào thì tôi cũng không thể nào mà ngủ yên cho được.

Bấy người cùng ngồi nói chuyện với nhau mãi đến canh 4, *Giang-tiên hi* đứng dậy đi thẳng đến cửa vương-phủ, thấy quân-sĩ đã đốt đèn lồng để Vũ-hiển-vương và Trung-hiếu-vương sắp sửa đi tiệc triều.

Lại nói chuyện khi *Giang tiên-hi* lui về rồi, *Hoàng-phủ-kính* liền giục *Hoàng-phủ-thiếu hoa* đi ngủ sớm, lại dặn các nữ-tỳ đến đầu canh 4 thì phải đánh thức để chúng ta vào triều bảo-tấu xin tha cho nhà họ *Lưu*.

Bấy giờ cha con *Hoàng phủ-kính* lo dậy sửa-soạn tiến-triều. *Hoàng-phủ-kính* bảo *Hoàng-phủ thiếu-hoa* rằng:

— Lúc nữa con nên hết sức bảo-tấu.

Hoàng phủ thiếu-hoa nói:

— *Lưu-việp* giao-thông với quân giặc, tức là cái tội phản-nghịch, chỉ sợ triều đình không khi nào chịu tha-thứ.

Hoàng-phủ-kính nói:

— Nếu tha-thứ thường không chuẩn cho thì ta sẽ tâu giấp. Hai cha con ta cùng hết sức bảo-tấu, có lẽ triều-đình cũng phải nể lời.

Hoàng-phủ thiếu-hoa giắt bức thư của *Lưu-yến-ngọc*, rồi hai cha con cùng lên ngựa ra đi. Hồng trông thấy *Giang-tiên-hi* qui ở bên đường, *Hoàng-phủ-kính* hỏi rằng:

— Có sao nhà ngươi không trở về nhà trọ?

Giang-tiên-hi nói:

— Đêm qua chúng tôi về trọ liền thu tôi cầm có người vô cùng, chỉ sợ người chậm tiến triều thì tính mệnh trong một nhà, lại lỡ không cứu được chăng?

Hoàng phủ-kính nói:

— *Lưu* tiểu-thư là người hiếu-hạnh như thế, cha con ta sẽ lưu tâm mà bảo-tấu cho, nhà-ngươi cứ về nói với tiểu-thư, không can chi phải lo ngại.

Giang tiên-hi nói:

— Đã đành rằng người có lòng thương, nhưng không biết thánh-thượng nghĩ thế nào, vậy chúng tôi phải chờ được tin đích-thực, mới dám về báo.

Hoàng-phủ-kính nói:

— Khen cho nhà-ngươi cũng là một kẻ tận-tâm với chủ.

Nói xong, hai cha con tiến triều. Bấy giờ thiên-hạ thái bình, lại nhân tiết trời giá-lạnh, cho nên trời sáng rõ, thiên-tử mới ra ngự triều. Khi vua *Thành-tôn* ra ngự triều, *Hoàng-phủ thiếu-hoa* qui trước sân rồng mà tâu rằng:

— Muôn tâu bệ-hạ! Kẻ hạ-thần là *Hoàng-phủ thiếu-hoa* có một việc khẩn-yếu, xin bệ-hạ tha tội chết, mới dám tâu-bày.

Vua *Thành-tôn* phán rằng:

— Trẫm tha tội chết cho, nhà-ngươi cứ tâu.

Hoàng-phủ thiếu-hoa tâu rằng:

— Muôn tâu bệ-hạ! Kẻ hạ-thần là *Hoàng-phủ thiếu-hoa* có một việc khẩn-yếu, xin bệ-hạ tha tội chết, mới dám tâu-bày.

Vua *Thành-tôn* phán rằng:

— Trẫm tha tội chết cho, nhà-ngươi cứ tâu.

Hoàng-phủ thiếu-hoa tâu rằng:

— Muôn tâu bệ-hạ! Hồi 4 năm trước, kẻ hạ-thần theo thân-phụ ở *Vân-nam*, cùng *Lưu-khuê-bích* đều thi đỗ tại nhà họ *Mạnh* để cầu-hôn. Vì việc ấy mà *Lưu-khuê bích* đem lòng thù-oán, cố mời kẻ ngụ-thần đến nhà chơi tại *Tiêu-xuân-đình*, đêm hôm ấy *Lưu-khuê bích* sang chịu tang nhà ngoại tổ-mẫu, dặn tên đầy-tớ là *Giang-tiên-hi*, phòng hôm đó kẻ hạ-thần. May nhờ có con gái *Lưu khuê-bích* là nàng *Lưu yên-ngọc* cùng người nhũ-mẫu là *Giang-tam-lữu* vào cứu kẻ hạ thần và đính ước kết thân. Việc này kẻ hạ-thần hiện đã tâu bày từ trước, không dám nhắc lại cho nhàm. Nhưng nàng *Lưu-yên-ngọc* tức là cựu-mệnh ân-nhân của kẻ hạ-thần, nay nhân nhà *Lưu-tiệp* bị chính-pháp, nàng có liều mình để cầu cứu.

(Còn nữa)

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN